

Kancelarie Prawne Sp. z o.o.

Warszawa, dn. 7 lutego 2012 r.

Opinia prawna

w sprawie warunków otrzymania przez funkcjonariuszy Straży Granicznej dodatkowego wynagrodzenia za sprawowanie opieki nad psem służbowym w ramach zadań wykraczających poza zakres ich obowiązków służbowych.

Podstawę prawną do wypłaty funkcjonariuszom Straży Granicznej dodatkowego wynagrodzenia za sprawowanie opieki nad psem służbowym w ramach zadań wykraczających poza zakres ich obowiązków służbowych stanowi § 5a Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 maja 2002 r. w sprawie warunków otrzymywania przez funkcjonariuszy Straży Granicznej dodatkowego wynagrodzenia za wykonywanie zadań zleconych wykraczających poza obowiązki służbowe (Dz. U. 2002, Nr 74, poz. 685 z późn. zm.).

Przepis § 5a ust. 1 stanowi, iż „funkcjonariuszowi sprawującemu opiekę nad psem służbowym w ramach zadań wykraczających poza zakres jego obowiązków służbowych przysługuje dodatkowe wynagrodzenie” według odpowiednich stawek. Jeżeli funkcjonariusz ma pod opieką więcej niż jednego psa, wówczas dodatkowe wynagrodzenie winno zostać mu wypłacone od każdego psa indywidualnie (§ 5a ust. 3 Rozporządzenia). W przypadku, gdy opiekę nad jednym psem sprawuje kilku funkcjonariuszy, wówczas każdemu z nich należy się wynagrodzenie dodatkowe w wysokości proporcjonalnej do wymiaru czasu sprawowania opieki (§ 5a ust. 4 Rozporządzenia).

Kancelarie Prawne Sp. z o.o.

Kluczowym do ustalenia uprawnień funkcjonariusza do otrzymania dodatkowego wynagrodzenia za sprawowanie opieki nad psem służbowym w ramach zadań wykraczających poza zakres jego obowiązków służbowych jest dokonanie weryfikacji, czy czynności opieki są tylko czynnościami faktycznymi, czy też spełniają warunki wskazane w § 5a ust. 5 – 7 Rozporządzenia oraz czy rozmiarem wykraczają poza zakres obowiązków służbowych funkcjonariusza.

Funkcjonariusz podejmuje czynności opieki nad psem służbowym na podstawie pisemnego polecenia kierownika jednostki organizacyjnej Straży Granicznej lub komórki organizacyjnej Komendy Głównej Straży Granicznej (§ 5a ust. 7 Rozporządzenia). Opieka zlecana jest na okres jednego roku. Wymiar opieki sprawowanej nad psem służbowym dokumentowany jest na piśmie w formie wykazu czasu sprawowania opieki (wg wzoru stanowiącego Załącznik nr 1 do Rozporządzenia). Szczegółowy zakres czynności wchodzących w skład opieki nad psem służbowym, w ramach zadań wykraczających poza zakres obowiązków służbowych zawiera Załącznik nr 2 do Rozporządzenia. Spełnienie zatem wskazanych powyżej warunków (tj. istnienie pisemnego zlecenia oraz wykonywanie i należyte dokumentowanie czynności opieki) stanowi podstawę do uznania, iż sprawowana przez funkcjonariusza opieka nad psem służbowym nosi znamiona opieki, o której mowa w § 5a Rozporządzenia.

Należy podkreślić, że brak pisemnego zlecenia opieki nad psem służbowym, uniemożliwia otrzymanie dodatkowego wynagrodzenia, bowiem tylko na podstawie wskazanego dokumentu następuje oddanie psa służbowego pod opiekę funkcjonariusza. Przepisy Rozporządzenia z dnia 27 maja 2002 r. nie przewidują żadnej dodatkowej procedury powierzenia sprawowania opieki nad psem służbowym.

W podobnych kategoriach należy rozpatrywać brak właściwego udokumentowania wymiaru sprawowanej opieki. Nieprowadzenie przez

Kancelarie Prawne Sp. z o.o.

funkcjonariusza wykazu czasu sprawowania opieki winno być traktowane na równi z niepodjęciem czynności opieki, albowiem uniemożliwia dokonanie weryfikacji zakresu sprawowanej opieki oraz potwierdzenie faktu jej sprawowania w wymiarze powodującym obowiązek wypłaty dodatkowego wynagrodzenia. Natomiast czynności opieki nad psem służbowym podejmowane przez funkcjonariusza i nieznające odzwierciedlenia w dokumentacji, traktowane są w kategorii opieki faktycznej. W konsekwencji brak prawidłowej dokumentacji opieki uniemożliwia dokonanie naliczenia oraz wypłaty dodatkowego wynagrodzenia z tytułu realizacji zadań wykraczających poza zakres obowiązków.

Funkcjonariusz sprawujący opiekę nad psem służbowym może wykonywać ją w dwóch wymiarach: w ramach obowiązków służbowych oraz w zakresie wykraczającym poza ich zakres. Przez opiekę sprawowaną w ramach obowiązków służbowych należy rozumieć czynności opieki wykonywane w czasie pełnienia służby i w zakresie szczegółowych obowiązków przypisanych do zajmowanego stanowiska. Natomiast przez czynności wykraczające poza zakres obowiązków służbowych należy rozumieć przede wszystkim działania opieki podejmowane w dniach, w których funkcjonariusz nie pełni służby oraz wykraczające poza szczegółowy zakres obowiązków przypisany do stanowiska zajmowanego przez funkcjonariusza.

Odrębną kategorię opieki stanowi opieka sprawowana przez jednego funkcjonariusza nad kilkoma psami służbowymi. Powierzenie sprawowania opieki nad każdym psem służbowym, zgodnie z dyspozycją przepisu § 5a ust. 7 Rozporządzenia, winno zostać dokonane na piśmie. Należy podkreślić, iż każde zlecenie sprawowania opieki winno zostać dokonane indywidualnie dla każdego psa służbowego pisemnie. Każdy z oddanych pod opiekę psów winien mieć odrębnie sporządzany przez funkcjonariusza Straży Granicznej wykaz czasu sprawowania opieki. Brak pisemnego zlecenia opieki nad psem służbowym lub wykazu rozmiaru

Kancelarie Prawne Sp. z o.o.

sprawowanej opieki skutkuje niemożnością naliczenia i wypłaty funkcjonariuszowi dodatkowego wynagrodzenia. Albowiem pies nie jest wówczas oddany pod opiekę funkcjonariusza w rozumieniu przepisów § 5a Rozporządzenia, a czynności przy nim wykonywane należy zaliczyć do kategorii opieki faktycznej, która nie rodzi żadnych konsekwencji prawnych w postaci prawa do dodatkowego wynagrodzenia.

Rozważenia wymaga również sytuacja, gdy jeden pies służbowy oddawany jest pod opiekę kilku funkcjonariuszy. Zlecenie sprawowania opieki winno nastąpić na piśmie odrębnie dla każdego funkcjonariusza. Zlecenia sprawowania opieki dokonane winnej niż w przypisanej prawem formie lub też jego absencja nie wywołuje skutków prawnych w postaci zaistnienia uprawnienia do wypłaty dodatkowego wynagrodzenia. Należy zaznaczyć, iż każdy z funkcjonariuszy obowiązany jest do prowadzenia szczegółowego wykazu czasu sprawowania opieki nad psem służbowym, pod rygorem uznania podjętych czynności za sprawowanie jedynie opieki faktycznej. W przedmiotowej sytuacji niezbędnym wydaje się także sporządzenie pewnego rodzaju grafiku, tak by uniknąć sytuacji, gdy dwóch (lub więcej) funkcjonariuszy Straży Granicznej wykonuje czynności opieki nad tym samym psem w tym samym czasie, a także w celu weryfikacji prawidłowości wysokości wynagrodzenia naliczonego funkcjonariuszowi.

Odrębnie należy traktować sytuację uczestnictwa powierzonego funkcjonariuszowi psa służbowego w kursie doskonaląco – atestacyjnym, jako swoistego wyjątku od ogólnych zasad przewidzianych w § 5a Rozporządzenia z dnia 27 maja 2002 r. Odmienność owa polega przede wszystkim na uznaniu, iż fakt uczestnictwa psa, znajdującego się pod opieką funkcjonariusza, w kursie doskonaląco – atestacyjnym stanowi zadanie wykraczające poza zakres obowiązków funkcjonariusza, niezależnie czy realizowana jest w dni pełnienia służby czy też poza nimi. Jednakże elementem niezbędnym do zaistnienia obowiązku wypłaty

Kancelarie Prawne Sp. z o.o.

dodatkowego wynagrodzenia jest udzielenie pisemnego zlecenia pełnienia opieki funkcjonariuszowi nad psem służbowym. W przypadku braku przedmiotowego zlecenia, funkcjonariuszowi nie przysługuje dodatkowe wynagrodzenie.

Kancelarie Prawne Sp. z o.o.
00-680 Warszawa, ul. Poznańska 3 lok.18
Oddział w Białej Podlaskiej
21-500 Biała Podlaska, ul. Prosta 10
tel./fax 83 342 12 15
KRS 0000382103 NIP 7010289193

Joanna Ułasiuk

prawnik